

Casetă 12. Finanțarea verde și rolul băncii centrale

Riscul climatic poate genera vulnerabilități pe termen mediu și lung la adresa sistemului financiar și a economiei reale, iar pentru diminuarea potențialelor efecte negative este nevoie de un mix de politici predictibile, transparente și coerente, adoptate atât de autoritățile publice, cât și de mediul privat. Conform Raportului Global de Riscuri al World Economic Forum (2021)¹, lipsa acțiunilor pentru combaterea schimbărilor climatice reprezintă riscul cu impact cel mai ridicat și al doilea din perspectiva probabilității de apariție pe termen lung.

Având în vedere expunerea mare a sectorului bancar la riscul climatic de tranziție², rolul băncii centrale este esențial pentru: (i) creșterea gradului de conștientizare a riscurilor climatice în rândul instituțiilor aflate în aria sa de supravegheate, (ii) integrarea riscului climatic în managementul riscului, (iii) comunicarea transparentă a evaluărilor privind implicațiile riscului climatic și (iv) creșterea gradului de transparentizare și raportare a informațiilor relevante. Acest ultim aspect are ca scop asigurarea transmiterii într-un mod uniform, coerent și comparabil a informațiilor nefinanciare relevante din punct de vedere climatic, atât în ceea ce privește instituțiile supravegheate, cât și în cazul portofoliului propriu³.

Tranziția către o economie cu emisii reduse de carbon poate genera oportunități noi de finanțare pentru sistemul financiar. Comisia Europeană și-a asumat atingerea neutralității climatice până în anul 2050, iar pentru îndeplinirea acestui obiectiv vor fi mobilizate resurse financiare importante⁴. Prin finanțarea verde sunt susținute atât domenii cu un impact pozitiv asupra mediului, cât și sectoarele poluante în vederea decarbonizării, diminuând pierderile în cazul materializării riscului climatic și crescând capacitatea de gestionare a dificultăților cu care s-ar confrunta firmele cu emisii ridicate de carbon. Mai mult, facilitarea finanțării verzi are ca scop evitarea materializării scenariului unei tranziții mai lente către o economie cu emisii reduse de carbon. Într-un astfel de scenariu, România ar putea înregistra pierderi de competitivitate în raport cu țările din regiune.

Pentru România, implementarea unor politici climatice și stimularea finanțării verzi reprezintă o oportunitate economică importantă. Sprijinirea finanțării verzi ar putea schimba structura economiei, în favoarea sectoarelor cu valoare adăugată mai mare, și ar putea conduce inclusiv la relocarea unor lanțuri de producție pe plan intern, prin atragerea de investiții străine directe și dezvoltarea la nivel local a unor proiecte durabile din punct de vedere climatic. În plus, ar putea crește accesul

¹ World Economic Forum, [The Global Risks Report 2021](#).

² BNR, *Raport asupra stabilității financiare*, Tema specială, decembrie 2019.

³ BCE și băncile centrale naționale din cadrul Eurosistemului au definit o poziție comună pentru aplicarea principiilor de investiții durabile și responsabile în portofoliile de politică nemonetară denominate în euro. De asemenea, acestea vor începe să facă publice anual informații legate de climă pentru aceste tipuri de portofolii în următorii doi ani, folosind recomandările TCFD.

⁴ La nivel european, estimările Grupului de experți privind finanțarea durabilă (High-Level Group on Sustainable Finance) indică un necesar de investiții suplimentare de aproximativ 180 miliarde euro anual pentru a atinge numai țintele de energie și politică climatică. Totodată, Grupului interguvernamental al ONU privind schimbările climatice (UN IPCC) plasează necesarul de finanțare pentru diminuarea efectelor schimbărilor climatice și pentru adaptare în intervalul 343-385 miliarde dolari anual, fondurile fiind orientate către eficientizarea energetică, tranziția verde în sectorul industrial și în domeniul transporturilor, clădiri verzi etc.

la finanțare al întreprinderilor, inclusiv de tipul IMM, pentru proiecte verzi/ durabile, iar dezvoltarea de produse de economisire verzi ar oferi consumatorilor mai multe opțiuni privind economiile și investițiile lor, precum și informarea acestora cu privire la impactul acestor investiții asupra mediului.

Astfel, având în vedere implicațiile riscului climatic, obiectivele asumate la nivel de țară și evoluțiile la nivel european, Consiliul general al CNSM a decis înființarea unui Grup de lucru având ca scop identificarea unor posibile soluții pentru sprijinirea și facilitarea finanțării verzi⁵. Grupul de lucru, coordonat de BNR și constituit din reprezentanți ai sistemului financiar, ai unor autorități publice și ai unor societăți private din industriile de profil, a elaborat un raport detaliat, prezentat public în iunie 2021. Documentul relevă miza importantă a agendei schimbării climatice pentru economia și sistemul financiar din România, din perspectiva oportunităților, dar și a costurilor unei eventuale întârzieri a tranziției verzi. Pe baza unei analize aprofundate, grupul de lucru a formulat 16 propuneri de recomandări adresate autorităților, fiind vizate trei direcții: creșterea sustenabilă a finanțării proiectelor verzi, sprijinirea schimbărilor structurale în economie în vederea generării de valoare adăugată superioară și îmbunătățirea transparenței și a gradului de conștientizare cu privire la impactul schimbărilor climatice în economie și în sistemul financiar⁶. La data de 3 iunie 2021, Consiliul General al CNSM a decis adoptarea unei recomandări privind implementarea acestor propuneri.

⁵ <http://www.cnsmro.ro/sedinta-cnsm-din-14-octombrie-2020/>

⁶ CNSM, Analiza Grupului de lucru CNSM pentru sprijinirea finanțării verzi (http://www.cnsmro.ro/res/ups/Raport-CNSM-pentru-sprrijinirea-finantarii-verzi_PUB.pdf)